І чужому научайтесь
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8749
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 60. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1964 No. 60. VOL. LXXI.

Христос Воскрес із мертвих!

СЕНАТ ПРИЙНЯВ НА ПОРЯДОК НАРАД ПРОЄКТ ПРО ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА

Вашингтон. — В дні 26-го березня вперше голосував Сенат у справі законопроєкту про охорону громадянських прав, бо досі, від 9-го березня відбувались промови південних сенаторів демократів проти, того, щоб Сенат взагалі вирішував цей законопроєкт. Перше голосування відбулося над тим, чи Сенат має нараджуватися над цим проєктом. Більшістю 67 до 17-ох голосів Сенат вирішив взяти на денний порядок цю пропозицію. Це була перша перемога тих сенаторів, які бажають на цій сесії вирішити справу громадянських прав. Проводи обидвох партій в Сенаті вирішили голосуванням перервати вступну обструкцію південних сенаторів і взяти під обради урядовий законопроєкт. Того самого дня відбулося друге голосування бо сенатор демократ з Ореґону Вейн Морс поставив внесок, щоб цей законопроєкт відослати на 10 днів до Правничої Комісії. Але цей внесок перепав більшістю 50 до 34 голосів. Цей внесок підтримали 19 південних сенаторів та деякі республіканці, які гадають, що при ухвалюванні цього проєкту треба б іти формальними шляхами, щоб його вороги не не робили закиду про незаконні ходи тих, які підтримують проєк про охорону громадянських прав. Після голосування над внеском сенатора Морса провідник опозиції, яка веде обструкцію проти закону про громадянські права, сенатор -демократ Ричард Б. Рассел, сказав: „Програли ми сутичку в битві за конституційність уряду — тепер починаємо війну в цій справі". Провідних „чорних націоналістів" Мелком Ікс заявив, що Сенат може ухвалити закон про охорону громадянських прав, але той закон важко буде здійснювати в південних стейтах. Інший муринський провідник заявив, що неґритянське населення плянує демонстрації за те, щоб підтримати тих сенаторів, які пітримують проєкт про охорону громадянських прав. Демонстрації мали б початися в першому тижні травня, бо, на думку д-р Кінґа, один місяць вистачає на дебати над цим проєктом.

ЗДА перестерігають господарсько відсталі країни перед демагогією

Женева. — Джордж Болл, заступник державного секретаря для економічних справ, перестеріг учасників 113-членної економічної конференції в Женеві, що демагогічні фрази й політична кампанія, звернені проти економічно розвинених західніх країн насправді шкідливі для тих відсталих країн, залежних від закордонної допомоги. Болл перестеріг теж невтральні економічно відсталі країни, що коли вони шукатимуть порятунку в „упривілейованій" торгівлі „з деякими іншими промисловими країнами" — маючи тут на увазі Совєтський Союз та деяких його сателітів — то вони можуть попасти в пута нового колоніялізму. В той сам день, коли промовляв Джордж Болл, виголосив велику напастливу демагогічну промову економічний диктатор Куби, комуністичний ватажок Ернесто Ґевара, який атакував З'єдинені Держави, як нібито головного винуватця господарських турбот Куби й інших „демократичних" країн, та ремствував, що на ту Женевську конференцію не допущено комуністичного Китаю, ані Східньої Німеччини. Індійський міністер торгівлі Манубхай Шах поручав прийняття до т. зв. Генерального порозуміння в справах тарифів і торгівлі (ҐАТТ) також всіх комуністичних країн — чому рішуче противиться Америка.

Держава повинна платити відшкодування жертвам злочинів

Ню Йорк. — В Англії внесено в парляменті проєкт, щоб держава платила відшкодування за те, коли приватні особи будуть пошкодовані внаслідок злочинних насильних актів. Філософія цього проєкту є така: держава є зобов'язана дати опіку своїм громадянам; коли ж вона цього не може зробити, то повинна дати відшкодування за те, коли її громадяни є пошкодовані внаслідок насильних злочинних актів. Головним ентузіястом покищо цього теоретичного проєкту, є суддя Найвищого Суду ЗДА Артур Дж. Голдберґ, який в доповіді в правничому факультеті Нюйоркського університету закликав вивчати англійський законопроєкт в цій справі. „Жертва грабунку або нападу не мала належної державної охорони, тому їй належиться відшкодування від держави. Але правники заявляють, що в цій справі треба буде розрізняти три важливі проблеми: 1) Жертвам яких злочинів належало б давати відшкодування? 2) Яке високе відшкодування мало б бути? 3) Що робити, щоб люди не обманювали та не робили бизнесу на цьому законі, як він буде ухвалений?

В АМЕРИЦІ

● **Довірений в справах мастків президента Джансона повідомив**, що Президент продав свій дім у Вашинґтоні. Він відмовився подати подробиці, але виявив, що дім продано за багато більше, як 200.000 долярів. Президент не заробив на цьому, бо, мешкаючи в цьому домі, він видав багато грошей на інвестиції в цей дім.

● **В Юніон Ситі, Н.Дж.** поліція заарештувала 5 осіб за те, що в них знайдено фальшиві 10-долярівки. Поліція ствердила, що ті особи поширювали ці фальшиві банкноти серії 1950 С.

● **Пані Пріscилля Джансон** написала статтю про вбивника президента Кеннеді Лі Гарві Освалда до журналу „Гарпер", в якій вона говорить про свою розмову з Освалдом чотири роки тому в Москві і твердить, що Освалд вже тоді хотів бути славним за всяку ціну, і це було причиною того, що він, після повороту до ЗДА вбив президента Кеннеді. Виїзд Освалда до Москви не приніс йому слави, не зробив його славним і поворот до ЗДА, тому він хотів вславитися вбивством Президента.

● **Комісар Адміністрації Харчів і Ліків Джордж П. Ларрік**, зізнаючи в Палатній Підкомісії Міжурядових Взаємин, заявив, що деколи лікарі записують своїм пацієнтам ліки, яких лікувальна вартість не є належно стверджена Урядом Харчів і Ліків. Але Ларрік сказав при тім, що „немає ніколи 100 відсоткової певности щодо безпечности ліків".

● Старша донька президента Джансона Линда Бирд Джансон із своєю шкільною товаришкою Воррі Линн Смит прибула на два дні до Ню Йорку та відвідала аж три театральні вистави на Бродвеї: в середу пополудневу і вечірню виставу, а в четвер вечірню. Приятельки ночували в готелі Карлайл, де мешкає Президент, коли приїздить до Ню Йорку.

„СВЯТКУЙМО ЦЕЙ ВЕЛИКОДНІЙ ПРАЗНИК ЧИСТИМ СЕРЦЕМ, СПОКІЙНИМ СУМЛІННЯМ ТА ДОБРИМИ ВЧИНКАМИ..."

ВЕЛИКОДНЄ ПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОГО АРХИЄПИСКОПА І МИТРОПОЛИТА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У З'ЄДНАНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА, ЧСВВ

„Воскресення Твоє, Христе Спасе, ангели величають на небі, і нас на землі вчини гідними чистим серцем Тебе величати і славити".

(Стихира з Воскресної Утрені)

Як колись, на Вифлеємських горах ангели звістили пастирям про народження Божого Сина, так і під час Воскресення Христа ангели, при порожнім гробі, звістили Мироносицям, що Христос воскрес. Вони питали Мироносиць: „Чому шукаєте живого між мертвими? Його нема тут: Він воскрес" (Лук. 24, 5-6).

Щоби свято Христового Воскресення, що його наші церковні пісні називають „празників празник", було для нас радісне і спасенне, просім Бога словами Воскресної Утрені: „І нас на землі вчини гідними чистим серцем Тебе величати і славити".

Це прохання є дуже важливе, як для нашого дочасного, так і вічного життя. Бо треба ствердити, що не всі зустрічають Христове Воскресення чистим серцем. Як колись, в часі нелюдських терпінь Божого Сина, одні були з Христом, а інші проти Христа, так є і сьогодні. Хто раз зустрів Христа, той мусів рішитися сказати „так", і йти за Христом, або сказати „ні", й виступити проти нього. Колишнє пророцтво старця Симеона: „Цей поставлений для падіння й підняття багатьох в Ізраїлі; Він буде знаком протиріччя" (Лк. 2, 24), сповняється впродовж двотисячлітного християнства. Від самих початків Христової Церкви люди то зближалися до Христа, з сокрушенним серцем, й одержували від Нього прощення гріхів, то відверталися від Нього лукавим серцем, не удостоївшись Божої ласки. Розбійник Дизма, що висів біля Ісуса на хресті, під діянням Божої ласки пізнав свій грішний стан, розкаявся і навернувся, приготовляючись до переходу у вічність. Він благав Христа Господа: „Ісусе, згадай про мене, як прийдеш у Своє Царство". Щасливий він, бо одержав прощення гріхів та вічну щасливість у небі. Про це запевнив його Ісус словами: „Істинно кажу тобі: Сьогодні будеш зі мною в раю" (Лк. 23, 42). Знову ж другий повішений злочинець Зневажав Христа, кажучи: „Хіба ти не Христос. Спаси себе і нас" (Лк. 23, 39). Він не хотів скористати з Божої ласки та очистити грішної душі. І так у своєму лукавстві закінчив своє злочинне життя. Яка трагедія для нього!

А як повелася юрба з Христом? Тут знову бачимо цей „знак протиріччя". Люди чистого сумління співчували з терплячим Христом, а лукавий синедріон повів аґітацію в народі, щоб Ісуса розп'яти. Страшне лукавство заволоділо їх душами та вбило в них усяке почуття справедливости. Вони злегковажили заяву Пилата, що сказав: „Я невинний крови Праведника цього, ви побачите" й бундючно відповіли: „Кров його на нас і на наших дітях" (Мт. 27, 24-25). Чого бажали, те й сталося. Не треба було довго ждати на страшний Божий допуст на невдячних мешканців Єрусалиму. 70 року по Христі, тобто 37 років по Воскресенню Ісуса, пророцтво Христа (Лк. 19, 43-44) сповнилося. Римляни здобули Єрусалим та знищили його до щенту, вбиваючи сотки тисяч тамошніх мешканців, а тих недобитків, що залишились живими, забрали в неволю. Зате вірні прихильники Христа, які з чистим серцем і намірами стояли при Ісусі, не тільки стали апостолами-місіонерами в розбудові Божого Царства на землі, але й удостоїлись вічної нагороди в небі. З повищого бачимо, що Воскреслий Ісус не був з усіма людьми тому, бо не всі люди хотіли бути з Ісусом.

Навіть для самих апостолів Христос був чи то „падінням" чи „підняттям". Це залежало від їх душевного наставлення до Христа Господа. Апостол Юда не мав чистого серця, ані чистого наміру служити Церкві Христовій. Він не тільки надуживав ощадності апостолів, але й використав вороже наставлення жидівської старшини до Ісуса й зрадив Його за 30 срібняків. Таке лукавство не вийшло йому на добре. Перерахувався. Ісуса виміняв за тридцять срібняків, які відібрали йому спокій душі і він закінчив самогубством (Мт. 27, 4-5).

Чи тільки один Юда, впродовж двох тисяч років, зробив таку нещасну заміну, що проміняв вічне щасливе призначення за миску сочевиці скоропроминаючих дочасних користей? Історія записала їх багато, не поминаючи і нашого народу.

Коли ж знову приглянемося апостолові Петрові, то побачимо, що і він не був без провини, вирікаючись прилюдно Христа Господа. Та він не зневірився, як Юда, але актом щирого жалю переблагав Ісуса Христа й тому чистим серцем зустрічав Христове Воскресення. Згрішив Юда і згрішив Петро. Та не гріх вирішив їх долю, але спосіб, яким вони зареаґували на гріх. Перший з них, навіть не здобувся на те, щоб вийти поза свою розпуку, а другий, з великим довір'ям звернув свій зір на Джерело Божого Милосердя.

Тепер, погляньмо на нашу українську ниву. Пригадаймо собі, як це бувало на рідних землях. Чи всі під час Великодня співали: „І нас на землі вчини гідними чистим серцем Тебе величати і славити"? Хто знає двадцяте століття та сумне оббріхування народу ложними пророками, той побачить, що наше національне і релігійне життя йшло в двох протилежних собі напрямах. Одні з Христом, інші проти Христа. За кукіль безвірства, що його ворог посіяв поміж пшеницею віруючих у Христа, наш нарід дорого заплатив. Незнання Божих законів і легковаження церковних приписів колишньою провідною верствою, допомогло рости кукілеві - безбожному комунізмові, який знищив наш нарід і нашу Церкву, а тепер намагається продістатись і на наші церковні та народні ниви в діяспорі.

Тому, в день Христового Воскресення, молю вас і благаю словами Воскреслого Спасителя: „Глядіть, щоб вас не звели: багато бо прийде в моє ім'я і буде казати: Це я. Не йдіть слідами за ними" (Лк. 21, 8).

Ми є свідками страшного і гіркого експерименту комуністичної системи на рідних землях, тому не даймося обманути різним ворожим сиренам про комуністичний „рай" в Україні. До них слід застосувати слова Шевченка: „Якби ви знали паничі, де люди плачуть живучи, то ви ідиллі не творили б... Там неволя, робота тяжкая, ..."

Як колись вороги намагались знищити Христа, так у нинішні часи безбожники бажають знищити Українську Католицьку Церкву не лише в Україні, але також на еміґрації. До цієї руїнницької роботи вони вживають не тільки запроданих Юдів, тобто платних аґентів, але також несвідомих малькотентів, які намагаються витворювати заколот і замішання у нашому суспільстві.

Найкращою обороною проти всяких ворожих затій є наше чесне життя, побудоване на засадах Христової науки, чисте сумління, очищене у св. Сповіді та гармонійна співпраця з Українською Католицькою Церквою на еміґрації. Чесне життя, чисте сумління і гармонійна співпраця давали завжди прегарні висліди, якщо йде про Божу славу й добро української спільноти.

Тому святкуймо цей Великодній Празник чистим серцем, спокійним сумлінням та добрими вчинками, а Воскреслий Христос спрямує нас до шляхетних вчинків тут на землі та винагородить у вічності.

† **Амвросій** Митрополит

„Озвався ж ангел і рече до жінок: Не лякайтесь, знаю бо, що Ісуса розп'ятого шукаєте. Нема Його тут: устав бо, як казав!'" (Мат., XXVII, 5-6)

НТШ вшановує 150-річчя народин Тараса Шевченка Другою Науковою Конференцією

Ню Йорк. — Філологічна Секція НТШ влаштовує в суботу, 4 квітня 1964 р. в год. 6-ій вечором, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — Другу Наукову Конференцію для вшанування 150-річчя народин свого Патрона, Тараса Шевченка. Конференцію відкриє директор Філологічної Секції, проф. д-р В. Лев. Доповіді виголосять: професор д-р В. Безушко про „Шевченкову прозу" і д-р О. Соколишин про „Шевченкіяну в англомовній літературі". Конференція є призначена для ширшого громадянства.

У Торонті згоріла катедра св. Йосафата

Торонто, Онт. — Як повідомляє місцевий часопис „Гомін України" в числі з 28 березня ц. р., в п'ятницю 20 березня ц. р. о год 4.10 пополудні вибух вогонь в торонтській українській католицькій катедрі св. Йосафата при вул. Френклін. Першим завважив пожар парох цієї церкви о. прелат В. Філевич. Пожежні і поліційні органи ствердили, що церква почала горіти від внутрішніх долішніх сходів. Є підозріння, що хтось чужий міг підкласти вогонь. Пожежа, не зважаючи на всі зусилля пожежної сторожі злокалізувати вогонь, завдала великих шкід катедрі. За достовірними інформаціями, шкоди від вогню сягають коло 150.000 долярів. Мури та деякі церковні речі оціліли. Відтепер, аж до часу відновлення катедри св. Йосафата, щонедільні Богослуження для вірних цієї ж церкви відбуватимуться в приміщенні найближчої до катедри Перт Паблік Скул.

● Хоч вже цілий тиждень триває астрономічна весна, то в деяких стейтах на середньому заході впав сніг 26-го березня, а в стейтах Мізурі й Алабамі бушували торнада, які поранили понад 20 осіб та спричинили поважні матеріяльні втрати. В Сентервіллі, Мізурі, буревій знищив два шкільні будинки.

УСІМ НАШИМ СПІВГРОМАДЯНАМ, ЯКІ ВІДЗНАЧАЮТЬ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ ЗА НОВИМ КАЛЕНДАРЕМ, БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ!

ХРИСТОС ВОСКРЕС! — ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
— і —
В-ВО „СВОБОДА"

МЕКНАМАРА ПРОТИ ЗРЕЧЕННЯ З В'ЄТНАМУ І ЙОГО НЕВТРАЛІЗАЦІЇ

Вашингтон. — Секретар оборони Роберт МекНамара виголосив в четвер 26 березня ц. р. одногодинну промову на бенкеті „Асоціяції промислу для крайової безпеки", присвячену виключно справі Південного В'єтнаму. МекНамара дав ширший історичний нарис тієї країни, зокрема за час від останньої світової війни, накреслив географічний образ Південного В'єтнаму і цілого Півдня Азії та вказав на стратегічне значення того обширу для З'єдинених Держав і цілого вільного світу. Він спеціяльно говорив про імперіялістичний гін комуністів заволодіти тим обширом та про те, як комуністи з Південного В'єтнаму порушили постанови Женевської конференції з 1954 року, повівши проти Південного В'єтнаму „визвольну" війну, яка насправді — казав секретар оборони — рівняється вбивствам, теророві, схоплюванню людей та анархізуванню країни, що її вони, комуністи, напосілись поярмити. МекНамара пригадав, як-то Південний В'єтнам звернувся за допомогою проти комуністичної аґресії до ЗДА ще за урядування Д. Д. Айзенгавера і ЗДА цю допомогу Південному В'єтнамові дали. Ця сама політика супроти тієї країни продовжувалась за президентів Кеннеді і Джансона. МекНамара виключив однаково відкликання американської допомоги Південному В'єтнамові, отже зречення з тієї країни в користь комуністів, як і її „невтралізацію", що насправді була б тільки короткою перехідною стадією до комунізації. Промова МекНамари була наче широким звідомленням з останньої подорожі до Південного В'єтнаму голови шефів об'єднаних штабів генерала Мексвелла Тейлора, МекНамари й інших високих американських урядовців. Вона була теж енергійною відповіддю на теорію французького президента де Ґоля про потребу невтралізувати Південний В'єтнам. Ця промова мала — стверджують найперші американські коментарі — також скріпити на дусі режим ґенерала Нґуєна Хана в Південному В'єтнамі, що його секретар оборони Роберт МекНамара надзвичайно хвалив та якому поновно обіцяв всебічну американську допомогу.

Французький економіст поручає господарську єдність Европи й Британії

Париж. — Джан Монне, якого називають „батьком Европейської Економічної Спільноти", та який насправді був головним ініціятором і автором Стально-вугільної Спільноти, виступив у пресовому інтерв'ю з палкою обороною економічної єдности континентальної Европи і Британії. Відомо, що Британії не прийнято до Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку) внаслідку спротиву збоку де Ґоля. Монне твердить, що відкинення Британії створило важку кризу однаково в Европейській Економічній Спільноті, як в Британії і що тому ці обидві сторони намагалися кожна рятувати передусім себе. Однак вони не повинні — перестерігає Монне — вирікатися своєї єдности в майбутньому і тому повинні вминати все те, що могло б погіршити їх взаємини, — взаємини між континентальною Европою та Британією. Заява Монне свідчить про те, що й самі поважні французи переконані, що швидше чи пізніше Британія таки стане членом Европейської Економічної Спільноти.

Зросли шанси вигри консерватистів в Британії

Лондон. — Несподівано, всупереч ще недавнім прикрим для Консервативної партії вислідам доповняльних виборів, в яких кандидати Лейбур партії здобували перевагу над кандидатами Консервативної партії, або бодай сильно зменшували число голосів, що падали на консервативні листи, в останніх кількох тижнях відчувається знову зріст популярности консерватистів. Склались на це різні причини: загальний добробут, ліквідація безробіття, переможення кризи, яка грозила після відкинення заходів Британії щодо вступу до Европейської Економічної Спільноти, вмілість і зручність нового прем'єра Алека Даґлас-Гюма, успіхи британської закордонної політики у відношенні до Кіпру і Маляйзії та острах загалу британців, що соціялісти, прийшовши до влади, поведуть ризиковні експерименти. Щоб зберегти внутрішньопартійну єдність, 56 консервативних членів палати громад, які „збунтувалися" проти урядового законопроєкту про скасування встановлювання згори цін на різні продукти в дрібному продажі — пішли на компроміс з міністром торгівлі Едвардом Гітом і відмовились від дальшої опозиції. Едварда Гіта, який зробив за 14 років свого перебування в парляменті головокружну кар'єру і має тепер 48 років, уважають за кандидата на майбутнього консервативного прем'єра.

У СВІТІ

● **Папа Павло VI** пішов слідами свого славного попередника, Папи Івана XXIII, який відновив був традицію вмивання ніг у Великий Четвер, за зразком Ісуса Христа, що на Святій Вечері вмивав ноги Апостолам. Папа Павло VI перевів цю церемонію у Великий Четвер в церкві святого Івана Лятеранського. Він умив ноги 13-ом семинаристам. Звичай користуватися 13-ма особами, а не 12-ма, пішов від часу, коли 1.400 років тому Папа Григорій Великий випадково вмив ноги 13-ом особам.

● **Військово - революційний трибунал** у столиці Південного В'єтнаму Сайґоні рішив відкласти судову розправу проти брата покійного президента Нґо Дінґ Дієма, Нґо Дінґ Кана, колишнього губернатора північних провінцій Південного В'єтнаму, якому — разом з його колишнім найближчим співробітником і теперішнім спів-підсудним капітаном Фан Кван Донґом — закидається зловживання державними грішми, обмани, вбивства, шантажі і т.п. злочини.

● **Грецький король Константин** проголосив декрет, що тримісячна жалоба по королеві Павлові перервана задля гідного відсвяткування 143-іх роковин грецької державної незалежности. Греки щороку святкують роковини революції, яка вибухла 1827 року і довела до їх визволення з-під кругло 400-літнього турецького панування, коли-то в 1453 році турки здобули Царгород і після того відбили ввесь Балкан.

● **Велика княжна Люксембурґу Шарльота**, яка мала зректися правління з уваги на свій пізній вік у цьому тижні, пересунула термін абдикації на осінь цього року. Вона зречеться у користь свого 43-річного сина

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mone orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Нехай воскресне Бог!

„Нехай воскресне Бог і розбіжаться вороги Його!" — співається в одному із великодніх антифонів. Правда, цього року свято Воскресення Христового за новим і старим календарем не припадає на ту саму розділяє його п'ять тижнів часу, і одна, розділяє його п'ять тижнів часу, — і одна, мабуть більша частина наших українських католицьких парафій святкуватиме Великдень за новим календарем уже цієї неділі, 29-го березня, а друга частина католицьких і всі православні парафії співатимуть „Христос Воскрес" щойно в неділю, 3-го травня. Але, незалежно від того, коли хто з нас святкуватиме Великдень, наведені слова воскресного антифану треба не тільки пам'ятати й зберігати в наших серцях, але й повсякчас їх практикувати.

Переживаємо страшні часи. Ми є свідками, як безбожницька червона Москва, не потрапивши вбити віри в Бога в уярмлених нею народів за 45 років свого народовбивчого панування, з одного боку веде новий похід проти релігії, а з другого боку там, де не сягає її терористична влада, намагається всілякими хитрощами й підступами бодай підважити віру в Бога. Навіть у християнській і богобоязливій Америці діждалися ми того, що — на домагання одної безбожної жінки — Найвищий Суд вирішив, що обов'язкове навчання релігії у публічних школах не згідне з Конституцією цієї країни, яка має за своє гасло слова: „На Бога ми уповаємо!"

Другий Ватиканський Собор, скликаний і започаткований Папою Іваном XXIII у 1962-му році і продовжуваний його наслідником на Апостольському Престолі, Папою Павлом VI, поклав нові основи під зближення та співпрацю Християнських Церков, скріпив надію, що „воскресне Бог і розбіжаться вороги Його".

У тій же надії і в тому самому дусі проводімо цьогорічні свята Воскресення Христового без уваги на те, хто, коли й за яким календарем їх святкує. В тому дусі й бажаємо всіх радощів і благ для тих наших співгромадян, що святкуватимуть Воскресення Христове за новим календарем цієї неділі, вітаючи їх нашим традиційним:

ХРИСТОС ВОСКРЕС —
ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Під Великдень

Протягом двох тисяч років щорічно призадумуються християни над чудовою символікою Воскресення Христового, джерела надії і віри у перемогу добра над злом, у вічну, незнищенну вартість моральних істин. Ця прегарна символіка унаглядднюється тим сильніше, що Свято Воскресення припадає на час пробудження природи із зимового сну. Хоч кожна пора року має свої принади і кожна з них є невідлучною частиною тієї незрівнянної гармонії, яка панує у всесвіті і є найпереконливішим доказом існування Вищої Сили, що її створила, — немає нічого кращого над весну, яку тому й оспівали найбільші поети всіх народів.

Воскресна й весняна символіка стосується не тільки надземних понять. Вона допомагає людині охоплювати всі земні справи із ширшої перспективи і дошукуватись у них тривких, непроминальних моментів; вона водночас ще цупкіше зв'язує людей із призначеною їм на цій землі місією. Це ті духові вартості, що становлять дійсну суть життя окремих одиниць, суспільств і народів. Одною з найкращих духових прикмет людини є почуття любови — любови до Бога, до найближчої рідні, до батьківщини, свого рідного краю. В умовинах життя великої української спільноти поза Україною, надхнене цією воскресно - весняною символікою прив'язання до ідеалів волі переходить особливо важкий іспит від того часу, коли почалася у світі темна ера потоптання найвеличніших правд і найприродніших людських прав. Як на глум поняттю 20-го сторіччя, як ніби найбільш поступового в історії людства, вже близько пів сторіччя чорна реакція панує на величезних просторах Европи і Азії, тим гірша, що прикривається вона забріханими гаслами створення раю на землі.

Похмуру добу переживає людство, і Україна та український нарід належать до безпосередніх предметів безприкладного комуністичного експерименту. Найбільше зло не тільки в окупантському режимі, але й у ставленні до нього вільного світу. Найбільшим злом є ті співіснувальні теорії, які затруюють атмосферу і вносять замішання у такі поняття, як право людини й народу на вільне життя, як конечність панування волі у всьому світі, а не тільки в одній його половині. Тому сучасна історична доба іде під знаком не тільки намагання світу темряви „угробити" вільний світ, але й хаосу думок, який постав під безпосереднім і посереднім впливом комунізму.

У Великодньому часі треба більше, як будь-коли, стверджувати проминальність большевизму і тих західніх теорій та концепцій, які шукають шляхів, як достосовувати політику вільного світу до факту існування комуністичних держав. Постала мода проповідувати „реалізм", в розумінні визнавання статусу кво, створеного російсько-большевицьким імперіялізмом та невибачливими помилками західнього світу в Европі і в Азії. Але й ця мода минеться. Існування атомової зброї може викликати війну. Але найкращим способом зберегти мир — не поступатися комуністичним шантажам, а на кожному кроці протиставлятися їй. Тільки такий шлях може привести до перемоги Добра над комуністичним безбожницьким злом.

Яка система, така й мораль

Уже майже півсторіччя ідеологи і провідники комуністичної партії ведуть в Совєтському Союзі посилену і широкозапляновану боротьбу проти релігії, проти віри в Бога і визнавання Божих заповідей, що в них зібрані головні основи й настанови християнської етики й моралі. Довгими десятиріччями намагалися вони знищити не тільки Церкву й релігію, але й самі підвалини людської моралі, допускаючи злочини в ім'я комуністичної ідеї, пропагуючи комуністичну „свободу" в особистому і родинному житті, прославляючи зраду батьківщини і видавання на смерть власних батьків, як геройські вчинки. Довгими роками пропаґовано „вільну любов", що довело до повної дезорганізації родинного життя в СССР.

Останнім часом, у зв'язку з проголошенням нової програми КПСС, починається в Совєтському Союзі зворот до дотримування моральних принципів у взаєминах між людьми. На місце засуджуваних і виключуваних Божих заповідей комуністичні теоретики пробують уводити „принципи радянської моралі", нібито вищої і досконалішої, як християнська, капіталістична чи буржуазна. Дехто із сміливіших думаючих людей в СССР стає навіть на оборону релігії і починає закликати вертатися до християнських норм і напрямних етичної поведінки. По совєтських газетах починають появлятися „недільні передові" на теми особистої, родинної і громадської моралі.

Можна дуже сумніватися в тому, чи такого роду заклики й передові причиняться в будь-чому до піднесення совєтського суспільства з того морального маразму й занепаду, до якого завела його совєтська комуністична система. Сторінки самих таки совєтських газет переповнені прикладами таких злочинів, такого морального бруду, такої нелюдяности й аморальности, що їх важко знайти в будь-якій із капіталістичних країн. Вистачить хоч би прочитати „недільну передову" в такій чи іншій совєтській газеті, щоб охопити всю глибину того спустошення, що його спричинила серед населення поневолених Москвою країн комуністична доктрина із своєю аморальністю.

Характеристичною ілюстрацією ґанґрени, що пройняла совєтські верхи і низи, можуть бути приклади, наведені в „недільній передовій" київської „Радянської України" з 22-го березня ц. р. „Сантехнік Дарницького шовкового комбінату Іван Степанович Васильченко розпочав судову справу проти рідної матері, — повідомляє ця газета. — Усіма неправдами син силкується забрати кімнату в 75-літньої жінки, що виростила шістьох дітей". В якій державі світу притака нелюдяність? В якій державі світу прийняв би суд скаргу такого здеґенерованого сина? Єдино в Совєтському Союзі можливі такі „справи". Адже після злочинів деґенерата Сталіна у відношенні до своїх жінок та дітей справа Васильченка совєтським суддям здається благою, і вони навіть беруться розглядати її, замість послати сина-нелюда в божевільню чи в тюрму. Ще згадується в цій „недільній передовій" про голову колгоспу, що „брутально, по-панському поводиться з колгоспниками"; про „хулігана, що розперезався" і зневажає елементарні норми співжиття: про „еґоїста і себелюбця", що знищив свою сім'ю. Усі совєтські газети рясніють такими фактами. Все це не відокремлені справи, а вицвіт і результат „радянської моралі", „етики будівників комунізму". Усе це явища, породжені нелюдяною аморальною комуністичною системою, властиві і притаманні тільки їй. Бо хоч аморальні люди і злочинці трапляються в усіх країнах і суспільностях, то тільки в комуністичному совєтському Союзі аморальність і злочин є складовою частиною системи.

ЗАПАЛІТЬ...

Запаліть святі вогнища!
Рано вранці вдарте в дзвін,
Щоб пітьма дрижала з жаху —
— Бо ось-ось Воскресне Він!

Побудіть по сірих хатах
всіх, що спати вже пішли —
всіх, що сумнів в них — як квіти,
і кажіть: „Вставайте! Ви!"

Покажіть їм те багаття,
що роз'яснює пітьму
— хай чувають — всі готові
— хай проснуться з того сну!

Всіх збирайте при вогнищі!
Всі хай чують — як б'є дзвін!
Всі хай будуть — і хай ждуть всі
— Бо ось-ось Воскресне Він!

АНАТОЛЬ КУРДИДИК

Д-р Л. Жабко-Потапович

ТРИ БІБЛІЇ

Увага українців вільного світу була звернена на такі події кінця минулого року та початку нового: трагічна смерть президента Кеннеді, Собор у Ватикані, несподіване й справді чудове визволення митрополита Иосифа, що просто із сибірської каторги прибув до Риму на той Собор, подорож папи Павла VI до Палестини, братня зустріч його там із царгородським патріярхом Атенагорасом I, урочисте святкування 70-річчя Українського Народного Союзу в Америці і, нарешті, велика перемога щодо пам'ятника Шевченкові та приготування соток тисяч українців до відкриття цього пам'ятника у Вашинґтоні. Це оті найголовніші події. Поза ними відбулися й інші, що їх ті перші собою прикрили. Хоч деякі з цих інших не менші від перших.

Особливо одна з них, що, на нашу думку, може в історії нашого народу відіграти неуявно велику, просто епохальну ролю.

Маємо на увазі майже одночасний вихід у світ двох нових українських Біблій: протестантської в 1962 р. і католицької в 1963-му році.

Отже, разом із православною, що в нашому народі існує вже майже ціле останнє сторіччя, маємо нараз аж три Біблії. Багатство, як на наші часи „тріюмфу" атеїстичної Москви, такого величезного розміру, що його тяжко впрост оцінувати. Незмірене духовне багатство!

Направду, без перебільшення можна сказати, що ми „наздогнали й перегнали" своїх слов'янських сусідів. Наші найближчі побратими білоруси мають лише Новий Заповіт; спеціяльна перекладова комісія з д-ром І. Станкевичем і д-ром М. Гітліним на чолі працює тепер над перекладом Старого Заповіту, що його кінця можна сподіватися аж за пару років. Поляки мусять задовольнятися старим перекладом о. Вуйка та ін., поки перекладова комісія із професорів Протестантської Теологічної Академії у Варшаві за декілька років дасть нову Біблію. У росіян справа стоїть теж не краще: єдиний, уже перестарілий щодо мови, правопису та наукової концепції, так званий синодальний переклад Біблії свою службу вже відбув, і в Парижі перекладова комісія під проводом еміґрантів, єпископа Касіяна та пастора О. Васильєва, скінчила оце Новий Заповіт і тепер працює над Старим, що не знати коли ще й вийде.

Москва знає про ці всі роботи, знає напевно й про нові українські Біблії і, як протизброю проти них, кілька років тому видрукувала російську синодальну Біблію за новим, большевицьким правописом. Але, ставлячи, за знаним в Україні дотепним висловом, свічку Богові, подбала ще більшу поставити і кремлівському дідькові: розголосила на ввесь світ, що дозволяє московській патріярхії друкувати аж 25 000 (це на 200 000 000 мешканців Совєтщини!), видала потім дозвіл на 10 000, а справді видрукувала лише — 5 000. Та ба, надаремне віруючі там шукали за тією Біблією: усі 5 000 примірників опинилися у Вашинґтоні та в Ню Йорку. Обидві „свічки" якнайкраще виконали своє призначення: і наївні американці вихваляють релігійну „вільність" під Совєтами, і Кремль здобув тисячі долярів.

Проте, свого клопоту Москва не позбулася: три українські Біблії існують, і це зганяє сон з очей кремлівських сатрапів. Тож недарма Леонід Ільїчов має генеральне завдання: боротися проти релігії за всяку ціну. Тому то він оце тепер і висунув головне обвинувачення проти релігійників —вони, мовляв, підтримують сепаратистичні тенденції в мешканцях Совєтів (читай — в першу чергу в українцях!).

Ці сепаратистичні загрози непокоїли російський уряд завжди. Коли П. Куліш, за гарячим проханням і намовами Т. Шевченка, перекладав цю свою першу православну Біблію, царський уряд вже заздалегідь уживав заходів щодо її ліквідації: в Україні знаним було передання про те, як російські жандарми, полюючи за одним із трьох примірників Біблії, вдерлися до хутора на Полтавщині, де той рукопис у дідича переховувався, і як сам полковник жандармів урятував мимохіть його, висидівши цілу ніч на великому м'якому кріслі, під подушками якого перелякана нічним наїздом дідичка сховала пачку паперів.

Знаємо ще й інший переказ, за яким пожежа на хуторі Куліша, що знищила всю книгозбірню письменника, виникла якраз тоді (1885 р.) коли перший переклад Біблії був скінчений.

Це не збентежило „завзятого Панька", і він заходився вдруге перекладати Біблію. Тільки вже не докінчив її. Мусіли докінчувати його роботу славетний письменник киянин Ів. Нечуй - Левицький і славетний інженер тернопілець д-р Ів. Пулюй. До речі, д-р Пулюй знаний світові як учений фізик і винахідник, предтеча Рентґена з його промінями. Від Бога судилося йому стати й одним із поширювачів і духових променів Христових. Отож, не тільки він, але й інші взяли участь у цій святій колективній праці над Біблією, і православні й католики. І 1903-го року, нарешті, повна Біблія вийшла в світ. І так палке бажання Т. Шевченка дати українському народові Святе Письмо здійснилося.

Аж тоді то царський уряд зігнав до неї свою ненависть: дорогу з Лондону, де Біблію друкувало Британське й Закордонне Біблійне Т-во, перетято. Лише за особистим дозволом самого царя вдові П. Куліша переслано один примірник Біблії. Для звичайних же смертельних українських „сепаратистів" вона так і залишилася б навік забороненим плодом, якби не наші жидки у Волочиському й Радивилові, що перепачковували ті Біблії з Галичини на Велику Україну за посередництвом своїх помічників у Підволочиськах та в Бродах.

Натурально, тих пачкарських примірників було занадто мало. Тому українці силкувалися (хоч і надаремно) дістати дозвіл на друк Євангелій перекладу поета Ф. С. Морачевського або Біблії письменника В. С. Олександрова (що так ніколи й не побачила світу) тощо... Синод Православної Церкви був рішуче проти Слова Божого українською мовою, а уряд тим більше.

Лише 1905-го року, що приніс деяку полегшу, єпископ кам'янець-подільський Партеній спромігся та відважився на видання чотирьох Євангелій Морачевського, єпископом зредаґованих. За це єрарх дістав відповідну „нагороду" — його перенесли на службу до — Сибіру.

Як ми бачили, Біблія православна (Куліша) була споруджена колективом православних і католиків. Перекладачі намагалися йти за ориґінальним текстом; але під час друку пізніших видань Британське й Закордонне Біблійне Т-во примушене було вносити деякі зміни з метою наблизити текст до церковнослов'янського ориґіналу. Тому називаємо її православною; користувалися ж нею не тільки православні, але й католики і протестанти. І, може, протестанти — найбільше.

По першій світовій війні десятки тисяч примірників тієї Біблії щороку припливали з Лондону до різних церков і громад у Галичині, Буковині, Карпатській Україні, Волині, Холмщині, Поліссі, Підляшші, а звідти й за Збруч, до поневоленої росіянами Великої України, куди можна було їх перепачковувати аж до 1933 року. Поширювалася та православна Біблія серед скитальників в Америці.

Тоді вже відчулася потреба — або виправити правопис тієї православної Біблії, або створити цілком новий переклад. Тож у 1920-их роках, з ініціятиви українських протестантів, заходами Британського й Закордонного Біблійного Т-ва, зорганізовано перекладову комісію, що 1936-го року приступила до нового перекладу.

Комісія складалася з українських протестантів із пастором В. Кузевим, як головою, і автором цієї статті, як секретарем - редактором у проводі. На перекладача (з трьох кандидатів) запрошено православного професора Варшавського університету д-ра І. Огієнка.

Праця цієї комісії була перервана другою світовою війною на цілих десять років і відновлена аж 1949-го року по війні, і то в Америці. 1955 року ввесь переклад був закінчений, але зайшли деякі перешкоди від час друку, що затримали вихід Біблії в світ аж до року 1962-го.

Колективна праця над перекладом протестантської Біблії була проваджена з тим, щоб переклад був чисто науковий, якнайдостеменніший, що був би переданий сучасною літературною мовою.

Ця друга Біблія, так само як і перша, православна, не давала спокою Кремлеві, і той двічі висилав за кордон своїх аґентів, що мали завдання й наказ — спинити працю над Біблією і в Америці і в Лондоні, де вона друкувалася.

Проте, не повелося Москві святу роботу зупинити, і протестантська Біблія була скінчена, видрукувана й пущена в світ.

Отці Василіяни, що, теж як колектив, працювали над — „римською" Біблією, мали рацію, коли свою роботу провадили в абсолютній тиші, не подаючи світові вісток про її хід. Чи відомі їм були заходи Москви проти українських Біблій, чи ні, не знаємо. Але й перекладач католицької Біблії о. І. Хоменко - Плюта, і всі його співробітники добре чинили, коли провадили ту роботу без розголосу. Бож Москва могла і їм створювати перешкоди. Що це так, то про це в свому часі напосідала вперта чутка, за якою Аджубей, що тоді вибирався був у подорож аж до Папи Івана XXIII, мав нібито між іншими директивами Кремлю й таку: вплинути на Ватикан, аби той заборонив католикам - українцям споруджувати третю Біблію.

Та не повелося москалям зупинити й католицької Біблії, як не пощастило їм із двома її попередницями. І та 3-тя, „римська", з'явилася в нашому народі. А безбожникам, що тримають і Край наш і Народ у в'язниці ось вже сорок і четвертий рік, так кортить і Біблію, якщо не знищити, то, принаймні посадити за ґрати. Проте, апостол Павло був правий, коли писав до учня Тимофія, що „Слова Божого не (можна) ув'язнити" (2 Тим. 2:9). А так прагнеться їм це

(Закінчення на сторінці 3-ій)

Зіновій Лисько

СВЯТКУВАННЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО 150-РІЧЧЯ В НЮ ЙОРКУ

Серед святкувань Шевченкового 150-річчя академія в Ню Йорку, зорганізована Науковим Т-вом ім. Шевченка і Комітетом Об'єднаних Американсько - Українських Організацій, була видатною подією, що притягла до залі Гантер Коледжу 15 березня ц. р. масову кількість слухачів з широких кіл української громади, які бажали віддати поклін безсмертному Кобзареві і почути нові досягнення українського музичного мистецтва.

Зорганізування такої імпрези, що в загальному пройшла успішно, вимагало від Ділового Комітету і головно від виконавців програми великого вкладу праці й енерґії при намаганні поставити свято на високому рівні. Проте і виконавці і організатори зупинялися іноді перед об'єктивними, нерозв'язаними проблемами, що внаслідку відбилося на мистецькій якості концерту.

До таких проблем належать трудноці в придбанні поважної української музичної літератури. Навіть добрий український артист, якщо не має організаційного сприту, потрапляє іноді, за браком відповідних нот, у менш корисне становище. Отож шкода, що в академії такої міри меццосопрано, як Г. Минаєва-Андреадіс, цінна поява на американському терені, з її великим, вирівняним, приємної барви голосом і доброю школою і також друга добра співачка, відома вже з давніших своїх виступів, — Ш. Ордассі - Баранська, не мали в розпорядженні якогось ефектовнішого, ширшого формату репертуару (до речі: „Минули літа молодії" це композиція не Нестора, а Остапа Нижанківського). Їх успішний виступ на цьому був би ще виграв.

Досить скомпліковано стояла справа з кантатою Бориса Кудрика „Вибір гетьмана". Хор „Думка" мав у своєму розпорядженні не повний ориґінал, а тільки вокальні партії цієї кантати, натомість інструментальні епізоди взявся докомпонувати Микола Фоменко, але не цілком потрапив у стиль ультраконсервативної, проте поважної і змістовної музики Кудрика. А оркестрував „Вибір гетьмана" ще третій автор, проф. О. Берник. Хто не чув ориґіналу кантати, що виконувалася в Галичині в 30-их роках, тому важко було оцінити цей видатний твір д-ра Б. Кудрика з нюйоркського поставлення.

Другою кантатою, яку виконувано на цій Академії, була „Б'ють пороги" П. Печеніги - Углицького, що неначе ривалізує — але безнадійно, — з одноменною кантатою Лисенка. Твір Печеніги-Углицького свідчить про волю композитора думати широкими площами, проте в проведенні своїх задумів він нерівний. Поруч з щасливими епізодами трапляються там місця дешеві, майже банальні, як казав колись поет Олесь: „з журбою радість обнялась". Натомість добра інструментація твору Печеніги-Углицького виручає не одну його композиційну незугарність.

Відкрилася академія могутнім двохоровим „Заповітом" композитора Михайла Вербицького. Це була взагалі перша композиція до цього тексту, що виконувалася вперше у Львові майже сто років тому (1868 р.).

До дальших об'єктивних, нерозв'язних проблем належать ще фінансові трудноці, що не дають можливости анґажувати більшої симфонічної оркестри, а й малому її складові не дозволяють дати потрібної кількости проб. Так і в недільній академії, не зважаючи на технічно нескладний її репертуар, відчувалося ввесь час, що оркестра грає, мабуть, тільки з одною пробою.

Інші недотягнення не можна вважати за об'єктивно нерозв'язні, і їх легко можна було уникнути. Це були: надто довге тривання програми (майже три години!) — і суто політичний зміст промови ред. Кедрина - Рудницького. Реферат, сам собою добрий і цікавий, надавався б на політичну передовицю „Свободи", але чи підходив він до чисто мистецького характеру академії, коли промовець стояв між скрипаками й пультами симфонічної оркестри? В кожному разі більша частина слухачів сприймала його як нестилевий додаток до цього свята.

Натомість зворушлива деклямація артистками О. Кириченко - Шугановою і Л. Крушельницькою поеми „Наймичка", на тлі народних пісень жіночого ансамблю, добре з'єднувалася з музичною програмою академії.

Нарешті, хор „Думка". Об'єктивно оцінити його тяжко. Я особисто ніколи не можу дивитися на нього, як на якийсь музичний абстракт, а скоріше, як на громадську організацію великого суспільного значення, що притягає і єднає нашу молодь на базі музичного мистецтва. Несправедливо було б сказати тільки те, що в академії цей хор видався слабшим, ніж у попередніх роках, що поруч з соковитими теноровими голосами жіночої партії виходили блідо. Не зважаючи на це, треба підкреслити велику працю дириґента І. Задорожного, що мусів вкласти багато енерґії, щоб навчити будь-що-будь непрофесійних співаків, з яких частина працює, а частина студіює по школах, відспівати напам'ять великий репертуар, і щоб втримати це велике, не надто рухливе тіло, разом з принагідною оркестрою, в ритмічних і темпових рамках виконуваних творів. В кожному разі „Думка" є сьогодні одним з кращих українських хорів в Америці. І не забуваймо, що в її проводі стоять люди ідейні, віддані мистецтву, які зуміли також організувати і провести минулого року конкурс на хорові композиції, — виняткову подію в українському культурному житті! І зробили це не наші грошовиті установи, а скромні ентузіясти музичної справи, що мали в своєму розпорядженні тільки обмежені фінансові засоби.

І так, попа декотрими недотягненнями, в цілому цьогорічна Шевченківська академія - концерт пройшла, порівнюючи, успішно і залишила позитивне враження на численно зібраній громаді.

Лука Луців

Т. ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ СЛАВИ І ВОЛІ

(16)

Цей самий совєтський науковець-шукач ворожої нам московської правди так пише про відомі „Інтерпретації" акад. Ст. Смаль-Стоцького:

„Присяжний перекручувач Шевченка С. Смаль-Стоцький у своїй хирлявій книжечці „Тарас Шевченко, інтерпретації", виданій у Варшаві в 1934 році, виводив з творів Шевченкових заклик до ... клясового миру!" (ст. 69). А чи слова „Обніміте, брати мої, найменшого брата" з „Посланія" не є закликом до клясового миру?

Та Хінкулов не може інакше написати і тому на цій самій сторінці він твердить, що „Шевченко любов до України тісно пов'язував з гарячою прихильністю до ... в першу чергу — російського братнього народу, до його передової культури, до його визвольної боротьби". (Тієї, що про неї писав Шевченко в „Кавказі" — Л.Л.).

Коли літературознавець пише про „передову культуру братнього народу" в 40-их роках 19-го віку, то це виглядає на кпини з усякого глузду, бож Шевченко висміяв ту культуру в поемі „Сон", і за це покарано його засланням, а такий ліберал і вільнодумець, як В. Бєлінський став по боці деспота-царя.

„ЧЕРНЕЦЬ"

У Києві на Подолі
Було колись... І ніколи
Не вернеться, що діялось,
Не вернеться сподіване,
Не вернеться... А я, брате,
Таки буду сподіватись,
Таки буду виглядати.
Жалю серцю завдавати.

(„Чернець", 1847)

Так починає поет одну з найкращих своїх поем — „Чернець". Ці слова є відповіддю тим, які твердять, що Шевченко розчарувався в Козаччині і інакше на неї дивився в половині 40-их років.

Поему „Чернець" написав Шевченко в Орській кріпості 1847-го року і в ній прославляє „братерську нашу волю", яка без „холопа і без пана сама собі у жупані розвернулася весела, оксамитом шляхи стеле, а єдвабом застилає і нікому не звертає".

Шевченко цікавився особою Семена Палія найпевніше тому, що цього козацького героя симпатично змальовували народні пісні. Поет плянував в „Живописній Україні" вмістити навіть картину „Семен Палій у Сибіру". Сцену прощання запорожця зі світом знайшов поет в Кулішевій „Чорній Раді", надрукованій у 1845 році. Історики докладно визначили, які історичні моменти в Шевченковій поемі не згідні з історією, але це не має впливу на мистецьку вартість твору про Семена Палія. Палій, пише Д. Николишин, „справжній патріот, що проти шляхетського ладу Польщі та подібного ладу нової козацької шляхти на Лівобережній Україні висунув новий ідеал козацького устрою з братерською волею без холопа і без пана та намагався його здійснити... Життя переконало його, що думи, виплекані серцем, ведуть деколи на бездоріжжя" (ст. 60):

Бий поклони!
І плоть стареєу усмиряй,
Святе писаніє читай,
Читай, читай та слухай дзвона
А серцеві не потурай.

Семен Палій мав свої власні амбіції в політичній ділянці, і тому гетьман Іван Мазепа слушно вважав його своїм майбутнім конкурентом в пляні об'єднання України. Мазепа підступом схопив Палія, і цар Петро I заслав його на Сибір.

ТРИ БІБЛІЇ

(Продовження зі стор. 2-ої)

вчинити! Бож бояться тих трьох українських Біблій більше, ніж атомових чи водневих бомб.

Чому?

Поперше — тому, що ті Біблії спричиняться до зросту престижу та авторитету нашої нації на міжнародному форумі, де, хвалити Господа Бога, ще й досі міряють ті здобутки не за творами ленiних, сталіних чи хрущових, а за кількістю видань вічної „Книги Книг".

Подруге — подібно до того, як православна Біблія в минулому віці сприяла значно розвиткові нашої мови, так тепер і протестантська і католицька — той дальший розвиток пошвидшать і зміцнять.

Далі — духовна та моральна міць нашого народу, без сумніву, зросте від Слова Божого. Тепер, коли червона потвора сягає по самі душі наших людей, вони в святій Книзі здобуватимуть запал і спонуку до впертішої боротьби проти зазіхань тієї потвори.

А потім — згадуваний вже Леонід Ільїчов, що його совєтський уряд і партія уповноважили до остаточного змагу проти Бога та віри в Нього, здасться не помилиться, коли оприлюднює твердження, що та віра править за могутню зброю для „сепаратистів". А понеже в перших шерегах тих сепаратистів у Совєтському Союзі стоять українці, то й зрозуміливо, що одночасне з'явлення на фронті боротьби проти Христа аж трьох українських Біблій є жахливим для всіх безвірників, а в першу чергу — для московських комуністів.

Було б занадто довгим тут перелічувати всі ті згубні для безбожництва наслідки, що їх можуть принести українські Біблії за „залізну заслону". Проте, мусимо згадати та підкреслити ще один наслідок, який може найдошкульніше вдарити по заходах червоних сатрапів...

Минуло 1100 років, як святі Кирило та Методій випустили перший переклад Слова Божого в мові слов'янській.

Працюючи над ним, перекладачі мали великі труднощі, підшукуючи відповідники для різних виразів і слів із мови грецької. Особливо, нам здається, мали вони великий клопіт із одним словом, що його значення й важливости аж ніяк не могли тоді передбачати. Це грецьке слово — „баптізма" — хрищення, та всі похідні від нього слова, як „христити", „х р и щ е н н я" тощо.

Як відомо, перекладачі Біблії на мови романські, англосаксські та деякі інші просто пересадили ті грецькі слова, не перекладаючи їх. Слов'янські „просвітителі", натурально, могли вчинити те саме, залишивши їх неперекладеними, або перекласти їх достеменно так: занурення, занурювати, Іван, Занурювач тощо. Але вони переклали їх так: хрищення, христити, Іван Христитель тощо.

Що вони ці слова виводили від **Христа,** а не від слова**хрест,** про це свідчать усі найавторитетніші наші відомі писані джерела X—XII сторіч, коли Біблія й богослужбові книги прийшли в Русь-Україну в староболгарській мові, що пізніше в нас отримала назву церковнослов'янської.

Перекладачі мали рацію. Бо що значить, наприклад, наказ Христа апостолам у Євангелії св. Мат. 28:19: „Тож ідіть і навчіть усі народи, христячи їх"? Як пояснюють відповідні нотатки до цих слів у протестантськім і католицькім перекладі, це значило — всіх людей зробити учнями Христа, зробити їх християнами, тобто — хрИстиянізувати або охрИстити їх!

Так думали й св. Кирило й Методій, так само розважали й усі переписувачі їхнього перекладу в Україні, у Білорусі, у Польщі та в інших слов'янських країнах. Так і писалося в старих книгах та документах на Русі та в Польщі в X—XII сторіччях. Українські слова Христос і хрест мирно „співіснували" в Україні, і жадного клопоту з ними не було літературі.

Але коли книжки у віках XIII і пізніше опинилися на північних окраїнах Руси, там, де потім постала Московщина, вони зустрінулися з словом „крест"; слова христити, хрищення, Христитель тощо обернулися в такі: крестіть, крещеніє, крестітєль тощо. Ця трансформація згодом дійшла до того, що кожен, хто визнавав Христа та приймав Його Имення, називався в росіян не християнином, а „крестьяніном".

Таким чином перше значення цього сакраментального, ритуального слова зникало, і, замість Х р и с т а, ставилося слово „крест". Місце Сина Божого заступав предмет матеріяльний, звичайний крест. І так на Московщині стан релігійний „християнство" — перетворився в стан клясовий — у „крестьянство".

Пізніше ця концепція з півночі перейшла й на південь, і Москва, силоміць здобувши духовний пріоритет в Україні та в Білорусі, потрапила й там запровадити свої форми — крещеніє, крестіть і таке інше.

Цікаво, що в Польщі, де було колись „хшест, хщіть, хщіцєль" — від слова Христус, а не „кшиж" — так залишилося й досі.

У православній (кулішівській) Біблії, в її найстарших виданнях було всюди хрИстити, хрИщення тощо. І тільки потім, наближаючи Біблію до більш православних форм, запроваджено хрЕстити, хрЕщення тощо...

Коли в рр. 1921—29, за часів М. Скрипника, Українська Академія Наук в Києві опрацьовувала новий правопис, вона цілком логічно й консеквентно, на підставі всіх дослідів за всіма старими джерелами, у порозумінні з Науковим Товариством ім. Шевченка у Львові, схвалила 1929 так званий академічний правопис, за яким постало дві формі: коли йшла справа про ритуальний акт прийняття до християнства дитини чи дорослої людини, яку кропили чи занурювали в воду в ім'я Святої Трійці, тоді писали й говорили — христити, християнин, хрищення, христитель тощо; коли ходило про накладання на себе чи на когось іншого знаку хреста, перетинання двох доріг, то писалося — хрестити, хреститися, перехрестя тощо...

Москва спочатку на це не звертала уваги, але потім отямилася й переконалася, що оте відрізнення від росіян щодо мови зростає в українців у загрозливий для неї спосіб і створює для неї велику небезпеку. Тоді почалися нагінки, репресії, а потім запроваджено новий правопис 1946 р., який усував академічний український правопис 1929 року. Настав згодом час отого „зближення націй", тобто нова фаза русифікації, що триває й досі.

Можна без перебільшення казати, що поява на мовному фронті аж трьох українських Біблій — православної, протестантської й католицької — є жахливою примарою для Москви. І вона, безумовно, почне вживати драстичних заходів, щоб ту страшну для неї зброю паралізувати: принаймні, не допустити її за залізну заслону.

Проте, ніщо Москві не поможе. Як колись біблійний камінчик із пращі Давида влучив і звалив Голіята, як інший камінь у сні Навуходоносора вдарив боввана-велетня по залізно - глиняних ногах і розторощив його, так і Слово Боже має вдарити того комуністичного безвірника з такою силою, що по ньому й сліду не стане (Даниїла 2:35).

Церква на світовій Виставці в Ню Йорку

Домінуючими експонатами на Світовій Виставці в Ню Йорку будуть матеріяльно-дочасні речі, проблеми й аспірації сучасної людини. Зокрема найширше будуть представлені там американська й світова торгівля, промисловість, техніка в усіх їх нюансах, що межуватимуть з казковим світом людської уяви. Але поза тим Світова Виставка віддасть належну данину чисто духовим потребам людини — Церкві й релігії. В такий спосіб її організатори хочуть заманіфестувати перед світом, що в американській національно-ідеологічній структурі релігійне начало існує і безперебійно діє в душах і серцях десятків мільйонів мешканців цієї найбільш поступової й вільної під кожним оглядом країни.

Релігія, як така, не матиме спеціяльного відділу на виставковій площі. Павільйони різних американських віровизнань свідомо й доцільно будуть розкинені по всій велетенській площі. Таким способом підкреслюється, що релігія своїми невидимими, скрізь розкиненими нитками пронизує всеньке життя людини, родини, країни, всього видимого Божого світу. Майже кожна християнська деномінація матиме тут свій павільйон, окремий або спільний, як, наприклад, православні, які будуть під одним дахом з протестантами.

Католицьку Церкву й релігію репрезентуватиме прегарний Ватиканський павільйон. Це буде єдиний релігійний павільйон, влаштований у так званій міжнародній секції Виставки; мабуть тому, що офіційно й фактично Ватикан є суверенною державою. Найбільшою атракцією не лише цього, але й решти релігійних павільйонів буде славна різьба — „Пієта" Мікель-Анджельо, одна з найбільших мистецьких цінностей світу. Ця безсмертна скульптура знятого з хреста Спасителя на руках Богоматері уперше опиниться поза межами Риму. Її перевезуть до ЗДА за спеціяльним дозволом Папи Павла VI. Технічним улаштуванням „Пієти" займається один з найбільших сучасних мистців.

Решту сім акрів Виставки, відступлених для релігійних павільйонів, займають т а к і групи: протестантська, православна, мормонська, християнських дослідників і ін.

Нюйорське Біблійне Товариство виставить у своїй великій залі переклади Біблії на 83 мови світу.

Найбільшою атракцією Англіканської Церкви буде славний „Обвуглений Хрест", реліквія з трагічних днів Лондону. Зроблено цей хрест з обсмалених вогнем від німецьких бомб дубових брусів спаленого даху славного собору св. Михайла в Ковентрі. Цей небувалої конструкції хрест стоїть звичайно у центрі зруйнованого храму, як символ християнського всепрощення.

Власники виставкових павільйонів, крім міських і інших податків, платять великі гроші за винайм площі та за технічне її устаткування. Від усіх цих фінансових повинностей звільнені релігійні групи, які спонзорують свої виставки.

Персональний р е л і г і й н и й павільйон матиме в і д о м и й проповідник - євангелист Биллі Ґреґем. Цей популярний „слуга Божого слова" врядигоди виступатиме у своєму павільйоні, сконструйованому у вигляді біблійного шатра.

Російська Православна Церква у ЗДА в приміщеннях протестантського павільйону покаже свою реліквію: чудотворну ікону Казанської Богоматері, яку прикрашує тисяча самоцвітів, оцінених на 500.000 долярів. Від 1630 до 1917 року ця російська релігійна святість знаходилася в Казанському Соборі, а після большевицької революції продано її за доволі низьку суму за кордон.

А. Ч.

● **В Італії** уряд перевів примусову знижку цін на багато ліків. Зокрема — ціни на найпопулярніші вітаміни й антибіотики знижено від 10 до 20 відсотків. Уряд натискає на знижку цін у боротьбі проти загрози інфляції.

Сплачуємо **ПЛАСТОВИЙ ДІМ** *у Ню Йорку*

Plast Foundation, Inc.

140 SECOND AVENUE NEW YORK 3, N. Y.

Важливий набуток — Пластовий дім в Ню Йорку

У „Свободі" з 10-го ц. м. була надрукована перша вістка про те, що пластова молодь великого Ню Йорку і його метрополітальної округи одержала великий будинок для свого власного вжитку. Минулого року Пласт досяг свого п'ятдесятиріччя, а його найбільша нюйоркська станиця закінчила 15 років свого існування. Був уже великий час на те, щоб сім сотень місцевої пластової молоді одержало свій „кут", де могли б в культурних і безпечних умовах проводити свою незрівняну пластову школу національної свідомости, характеру і зарадности.

Новонабутий пластовий дім знаходиться при „українській" Другій Евню, побіч українського Народного Дому, недалеко від нашої церкви і школи. В п'ятниці і суботи декілька бльоків довкруги пластового дому стаються неначе малою Україною. Панує там неподільно українська мова, а сотні нашої молоді, під бачним оком старших, батьків та пластових сеньйорів, нав'язують сильні вузли дружби, які все життя зберігатимуть їх у здоровому духовому підсонні для української громади й справи.

Мабуть ніяка українська установа нюйоркської громади не потребувала так нетерпляче свого приміщення, як велике пластове братство. Сім сотень молоді потребує багато простору. Винайняти одну-дві кімнати, не задовільнили б її потреб. Вже досі за своє зовсім невистачальне приміщення пластова станиця, чи радше пластові приятелі, платили річно дві з половиною тисячі долярів. Тільки власна хата, велика, соняшна, привітна, в самому осередку української громади, близько школи, церкви, під оком батьків, без небезпеки від чужого, злого окруження, тільки такий дім був і є єдино на потребу тутешнього Пласту.

З почуттям полегші зустріло громадянство вістку про набуття дому для Пласту, й то такого дому. Десяток інших будинків розглядав Комітет пластового дому, який клопочеться цим трудним завданням від 1958-го року. Але всі дотеперішні об'єкти були або задалеко від української дільниці, або при вузьких, темних вуличках, або в невідповідному, а то й небезпечному для молоді оточенні. Нераз наші очі зверталися на дім при 144 числі Другої Евню, але він не був на продаж. Щойно тепер настала змога набути його і Комітет пластового дому, який оформився в інкорпоровану „Пластову Фундацію", по довгих торгах і переправах добив торгу.

Наскільки на часі було це купно вказує реакція громадянства. Вже на перший поклик, дослівно впродовж одного тижня, зголосилося 64 місцевих громадян із своїми налими пожертвами на сплату пластового дому. Як належить, між цими першими знайшлися пластові приятелі і пластові сеньйори. 33 пластові приятелі та 31 пластовий сеньйор склали пожертви в сумі $7 150. Індивідуальні пожертви виносять від 100 до 250 долярів. Жертводавці свідомі того, що набувають дім для своєї молоді, не кидають, як „на тацю" дрібних датків, але в дослівному значенні купують, хто сотню, хто тисячу цегол в тому потрібному будинку. Поміж пластовими сеньйорами перше місце зайняв „Загін Червона Калина", якого 13 членів склали разом $1 600 та 12 „Лісових Чортів" із спільною пожертвою в сумі $1 350. Інші пластуни склали $600, а пластові приятелі $3 750. (Їхні імена будуть незабаром проголошені на цьому місці). Ця збірка — перша, це тільки початок. Вона щойно розгортається. Збірка йтиме в прискореному темпі, бо перебрання дому відбудеться рівно за два місяці і тоді буде треба багато грошей. Хто сумнівається в тому, що всі пластові сеньйори, всі пластові приятелі, всі батьки пластової молоді і всі, всі українські громадяни нюйоркської метрополії та їх установи стануть будівничі того першого пластового дому. „Пласт наша гордість і мрія". Адже в „Пласті росте новий люд".

Ярослав Падох

Військово-Історичний Інститут НТШ влаштував чергову Конференцію

Ню Йорк. — В суботу, 21 березня 1964 р. відбулася в Українському Інституті Америки в Ню Йорку чергова Конференція, на якій о. д-р В. Колодницький виголосив доповідь на тему „Галицька залога в м. Хмельнику на Поділлі та військова адміністрація того ж району в рр. 1919-1920". Ця доповідь є частиною спогадів прелеґента, який видає їх окремою книжкою. Як отаман Галицької Армії, обсадив він, під час наступу обох наших армій на Київ, містечко Хмельник на Поділлі і зорганізував там військову адміністрацію для цілої округи. Прелеґент доповідав про піклування українською військовою адміністрацією, на якої чолі він стояв, місцевим населенням, без огляду на національність чи віровизнання. З черги згадав про гострий конфлікт між жидівським населенням Хмельника й українськими селянами сусіднього села, який то конфлікт вдалося прелеґентові щасливо залагодити. Прелеґент говорив також про влаштування шпиталів для частин української армії і місцевого населення, про приділювання харчів, ліків і опалу населенню, про відбудову спаленого села і моста та про забезпечування, завдяки добрій адміністрації, життя й майна населення цього ж містечка і округи. Конференцію проводив сотн. З. Стефанів.

ВИСТАВКА МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ М. ГАРАСОВСЬКОЇ ДАЧИШИН

Ню Йорк. — **Перша на терені Ню Йорку виставка малярських праць української малярки з Шикаго, що відбувається в нюйоркській ґалерії** Ligoa Duncan **при 215 Іст 82-га вулиця, відкрита ще тільки два дні в п'ятницю 27 і в суботу 28 березня ц.р. від год. 1-ої по полудні до 7-ої вечора. Після закінчення цієї виставки в Ню Йорку М. Гарасовська-Дачишин плянує влаштувати виставку своїх малярських праць у Філядельфії.**

● **В Еспанії** настав публічний спір: чи перевезти на Світову Виставу у Ню Йорку образ Ель Ґрека, який знаходиться в церкві в Толедо. Противники цього пляну вказують на ризико, що безцінний образ може знищитися, тим паче, що полотно стало протягом сторіч дуже слабе. Справу вирішить сам голова еспанської держави Франціско Франко.

З НАШИХ БУДНІВ

ПРОЄКТ ВІДПОВІДІ НА „СЛОВО"

Мій приятель, пан Григорій, має свій, оригінальний підхід до звернення — „Слова" 34-ох діячів культури з Совєтської України до української громади в ЗДА і до земляків, на еміґрації сущих...

— Ой-вей! Такого вітру наробили із тим листом з Краю! Такої саламахи... Вже й один одного з цього приводу в газетах обшторцовує, запроданцем називає! Той каже відписувати, сей каже не відписувати — агі!

— Ну, а по-вашому, пане Григорію, що н а л е ж и т ь зробити: відписувати чи ні?

— Абсолютно — но!

— А чому, ц і к а в о б знати?

— А що їм, тим у Краю, за пожиток з такого листа... Велике мені спасибі — ще один лист з Америки! Сказав наш великий геній, Іван Франко, що слова — полова! Я би їм, сиротам, послав щось конкретне: по сорокфунтовій харчовій пачці, і то експресом, щоб дістали на Великдень!.. За новим календарем вже не дістануть, але на наш Великдень, старого стилю, ще дійшло б. Не уважаєте?

— Уважаю. А хто, на вашу думку, мав би ці пачки вислати?

— Як то — хто?.. Комітет.

— А котрий?

Як то — котрий?.. Хіба мало в нас Комітетів?.. Є Конґресовий, Допомоговий, Шевченківський... Як не може обстати один, хай спряжуться три разом докупи. Коли ж вони невспромозі кинути на К р а й 34 харчові посилки, то можна, кінець - кінцем, вислати кожному письменникові чи артистові по три хустки в коверті через американську пошту. Від кожного Комітету по одній хустинці. Тепер, знаєте, добре йдуть такі жовті, в червоні лабаті квіти або чорні в дрібні квіточки, звані „мазурками"... Мені сестра писала.

— Якби ви, пане Григорію, мали рішальне слово в цій справі, чи ви посилали б посилку кожному з цих земляків, що підписалися під „Словом"?.. Візьміть до уваги, що декотрі з них, це великі достойники — академіки, депутати, навіть міністри!

— Ой-вей! Велике мені цабе — совєтський міністер! Нині, скажемо, міністер, а завтра в Казахстані кози доїть і баранам хвости закручує. Там же ніхто не знає ні дня, ні години!.. Ні, пане - добродію, тут не можна робити дискримінації, всім треба послати! Ви ж, хіба, чули, як там тепер тяжко з віктуалами?.. Навіщо далеко шукати — сам прем'єр Хрущов замовив собі муку на паску в Америці! На мій розсудок, кожному належиться харчова пачка, а дівчатам, то значить письменницям, можна б докинути по дві пари нейльонів. Як думаєте, що цей мій проєкт добрий — то пустіть його у газети, може щось з того вийде.

Вдоволяючи бажання пана Григорія, піддаю його проєкт під розвагу відповідних чинників.

Ікер

Загальні Збори 10-го Відділу ОДВУ в Ню Йорку

23-го лютого відбулися Загальні Збори 10-го Відділу ОДВУ в Ню Йорку. Предсідником Зборів був д-р Роман Клюфас, а секретарем д-р Богдан Левицький. Збори переведено ділово, обговорено всі пекучі справи, заплянована створити товариський шаховий клюб та читальню, ще більше, як до тепер, зміцнити співпрацю з УЗХрестом, відмітити святом річницю проголошення самостійности Карпатської України та дальше наполегливо допомагати зростові Оселі ОДВУ ім. О. Ольжича. Вибрано нову управу в такому складі: Роман Крупка — голова, д-р Роман Клюфас — містоголова, організаційний та прес. референт, Микола Андрейко — секретар, Петро Кіра — скарбник, Василь Сидор — господар, Іляріон Поліщук — культосвітній референт, Іван Ящишин — референт збірок („Одноцентовий Фонд", „Визвольний Фонд", „Коляда" та інші), Іван Яремчук — зв'язковий з організаційною пресою, Степан Селешко — член управи. До Контрольної Комісії ввійшли: д-р Богдан Левицький — голова, Пантелеймон Шуган і Степан Салик — члени.

М. К.

Футбольна дружина доросту УАСТ „Леви"

Клячать зліва: М. Шлапак, В. Мішалов, І. Ганковський, М. Дежурко, Ю. Зарицький, Є. Мішалов. Стоять зліва: В. Голойда — минулорічний президент УАСТ „Леви", І. Загородний, Б. Шлапак, В. Семанчук, С. Парух, М. Волчанський, І. Войтечек, Ю. Стойкевич і мгр Євген Дачишин — ланковий доросту, а в цьому році президент УАСТ „Леви".

„Левенята" належали в минулому році до Південної Дивізії Доросту Шикагівської Національної Футбольної Ліґи, в якій на сім дружин, були аж три українські, а саме: „Леви", „Крила" і „Тигри". У весняному сезоні „Левенята" виграли лише одні змагання, бо дружина була щойно в стадії організації. Зате восени з шести змагань, п'ять „Левенята" виграли і лише одні програли з „Атласом" 1 : 4. В кінцевому показнику „Левенята" зайняли четверте місце з рахунком 13 : 11 точок і 38 : 30 воріт. У мистецьких змаганнях ворота для дружини здобули: Станислав Парух 17, Борис Шлапак 13, Мирон Ковалевич 5 і Михайло Волчанський 3. На сім товариських зустрічей „Левенята" виграли чотири, зремісували одні і програли дві, осягаючи в них відношення воріт 31 : 18. В підсумках всіх відбутих змагань королем стрільців став Станислав Парух з 35 воротами, а другим найкращим стрільцем був Борис Шлапак з 22 воротами. Ланковим і тренером дружини був мґр Євген Дачишин, теперішній президент УАСТ „Леви", а капітаном „Левенят Михайло Волчанський. Сумівські „Крила" здобули в дивізії доросту третє місце, а „Тигри" п'яте.

Петро Головатий

Студійна конференція ТУСМ-у в Монтреалі

15 - 16 лютого в Монтреалі, Канада, відбулася друга з ряду Студійна Конференція ТУСМ-у, влаштована Політично-Ідеологічною Референтурою Головної Управи ТУСМ-у та Осередком діяльности в Монтреалі.

Конференція була поділена на три частини. Перша складалася з трьох доповідей про ідеї і концепції української національної революції, а друга з трьох доповідей, присвячених творчості та ідеям д-ра Д. Донцова; доповіді в третій частині були на студентські теми та проблематику українського студентського руху в ЗДА та Канаді. Конференцію відкрив голова О. Д. Роман Гуцал. Керувала нею Президія в складі: К. Савчук (ідеологічно-політичний референт ТУСМ) — предсідник, Б. Вальків (член управи О. Д.) — перший заступник, І. Келебай (член Управи О. Д.) 2-ий заступник, М. Савчак (член Г. У.) і Б. Горій (член О. Д. Лондон) — секретарки.

Доповіді в першій частині виголосили: мґр. В. Бринявський „АБН як чинник української національної революції", Р. Сеньків „Шлях нашої боротьби" і І. Березовський „Основні завдання української національної революції".

В першій доповіді про АБН доповідач коротко розповів про генезу постання тієї організації а опісля перейшов до обговорення цілей АБН та її завдань, котрі, на думку доповідача, є такі: брату участь у всіх міжнародних антикомуністичних конференціях, тримати зв'язки з іншими антикомуністичними організаціями, інформувати уряди державні та еміґрантів всіх поневолених народів про потреби і працю АБН.

В другій доповіді про шлях нашої боротьби, молодий член ТУСМ-у Р. Сеньків вміло охопив основну ціль нашої боротьби — себто самостійну українську державу — і накреслив шлях, яким ми до тої мети маємо прямувати — революційним шляхом та власними силами.

Остання доповідь першої частини була цікава та знаменито доповнила другу доповідь; доповідач в основному вичислив такі основні завдання української національної революції: побороти большевизм, знищити большевицький лад на Україні, та вибороти українську самостійну державу, в якій заведено б було український суспільний лад. Після тих трьох доповідей розвинулася цікава дискусія.

Друга частина Конференції також складалася з трьох доповідей. Першу доповідь на тему „Д-р Д. Донцов — ідеолог українського самостійництва" — виголосила М. Савчак. Другу доповідь „Д. Донцов — ідеолог українського аристократизму" — виголосив Константин Савчук, який обговорював твори Донцова з точки зору провідної верстви. Слідуючу доповідь „Д. Донцов — ідеолог українського традиціоналізму" виголосив В. Будзяк — член Головної Управи ТУСМ-у. В дискусії після цих трьох доповідей взяли участь: Король, С. Савка, Б. Гаврилюк, Келебай, мгр. В. Бринявський і інші. В ній обговорено такі справи, як американська політика у відношенні до поневолених народів, вигляди на поміч проти СССР від Америки, ліберальні і консервативні течії в ЗДА.

16-го лютого після спільної Служби Божої і спільного засідання відбулася третя частина Конференції присвячена студентській проблематиці. Першу доповідь виголосив мгр. К. Савчук на тему „Український студентський рух і ТУСМ". Слідуючу доповідь про „Працю Головної Управи ТУСМ-у виголосив В. Будзяк. Б. Гаврилюк, котрий добре провадив недільною частиною Конференції, після цих доповідей розпочав жваву дискусію на теми, порушені в доповідях. В дискусії багато студентів взяло участь. Ця друга Конференція ТУСМ-у в Монтреалі була успішна. Головна Управа ТУСМ-у щиро дякує Осередкові Діяльности в Монтреалю, а особливо його голові Р. Гуцалові та членам Управи Б. Вальковї та В. Біликові за знамениту технічну підготовку Конференції та за численну участь в Конференції.

СіМ

Зі спорту

Які вигляди ЗДА в Токіо?

Після невдач в Інсбруку американські провідники олімпійського спорту заговорили про кризу аматорів ЗДА. Що більше, Ед Темпел, який тренував американських атлетів до попередніх Олімпійських Ігрищ у 1960 році сподівається не тільки повної переваги спортовців СССР на Ігрищах, але і заповідає можливість другого місця Німеччини в Токіо перед атлетами ЗДА. Темпел вказує, що причиною невдач ЗДА є наставлення до спорту молоді, яка вже в 22 - 23 році життя припиняє активність у спорті через одруження, та через зарібкову працю. Він пропонує влаштовування кількамісячних таборів для олімпійців ЗДА на місце однотижневих, та радить звертати гроші за втрачений час і працю американським репрезентантам. „Це робить цілий світ" — твердить Темпел — „а ми горлаємо про чистоту аматорського спорту і даємо себе іншим перемагати".

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

